

РЕШЕНИЕ

№ 42182

гр. София, 16.12.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 82 състав, в
публично заседание на 17.11.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Вената Кабурова

при участието на секретаря Цветелина Заркова, като разгледа дело номер **6120** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е образувано във връзка с постъпила жалба от Б. Х. К. чрез адв. П. срещу решение изх. № I 6396/16.05.2025 г. на Национална експертна лекарска комисия (НЕЛК), специализиран състав по нервни, вътрешни, УНГ и С. болести, с което уврежданията на жалбоподателя от преживяната от него трудова злополука на 20.07.2022 г. са квалифицирани като такива, причиняващи му временно разстройство на здравето, неопасно за живота, съобразно чл. 130 от НК.

В жалбата са развити доводи за незаконосъобразност на оспорения административен акт, като постановен в противоречие с материалноправния и процесуалноправния закон. Твърди се, че както НЕЛК, така и ЦЕЛК-МВР неправилно са квалифицирала претърпяната трудова злополука като лека телесна повреда. Посочва се, че вследствие получената травма жалбоподателят е бил в отпуск поради временна нетрудоспособност в продължение на 83 дни, като са му били издадени общо три болнични листа, всичките с диагноза „Мозъчно сътресение“. Изтъква се, че НЕЛК неправилно е интерпретирала свидетелските показания, като е приела, че след удара жалбоподателят е продължил да изпълнява служебните си задължения, докато всъщност непосредствено след удара той е изпадал в безсъзнание.

В съдебно заседание жалбоподателят се представлява от адв. П., който моли съда да отмени решението на НЕЛК и преписката бъде върната на административния орган за ново произнасяне с оглед събраните по делото доказателства и признаване на претърпяна средна телесна повреда. Претендират се направените в производство разnosки. Представят се писмени бележки, в които са развити доводи, че в процесния случай са налице предпоставките по чл. 129, ал. 2 НК за квалифициране на претърпяната телесна повреда като средна.

Ответникът – НЕЛК, редовно призован, не изпраща представител. В кратко писмено становище по делото оспорва жалбата и моли съда да отхвърли същата като неоснователна и недоказана. Заинтересованата страна – Столична дирекция на вътрешните работи, редовно призована, не изпраща представител.

Софийска градска прокуратура, редовно уведомена, не изпраща представител и не взема становище по жалбата.

Съдът, след като обсъди доводите на страните и прецени събраните и приети по делото писмени доказателства, приема за установена следната фактическа обстановка:

Жалбоподателят Б. К. е служител в СДВР – старши полицаи (водач на служебен мотоциклет) в 01 група на 02 сектор към О.. Съгласно план-разстановка рег. № 464-р-12213/20.07.2022 г. по описа на ОСПС-СДВР относно провеждане на футболна среща между отборите на П. „Б.“ – П. и ФК „Апоел“-Н., жалбоподателят изпълнявал служебните си задължения по локализиране, обезпечаване и съпровождане на феновете на ФК „Апоел“ към сектор „Г“ на Националния стадион „В. Л.“. Около 16:00 ч. в локалното платно на [улица]в посока пл. „О. мост“ възникнала ескалация на напрежението между феновете на двата отбора, които започнали да се замерят с бутилки, пиротехника, счупени керемиди и други твърди предмети, а впоследствие започнали да замерят и полицейските служители. Една от хвърлените керемиди ударила жалбоподателя в областта на главата и той паднал на земята. Негов колега – свидетелят Е. Й. – му помогнал да се изправи, като забелязал, че по лицето на К. се стича кръв и веднага повикал екип на Ц.. Докато чакали да пристигне екип на спешна медицинска помощ, жалбоподателят припаднал, като няколко минути не могъл да се свести, а след като дошъл в съзнание, повърнал на пътното платно. След пристигане на екип на ЦСПМ К. бил закаран във Военно медицинска академия за лечение.

По делото е приложена епикриза от Клиника по неврохирургия при ВМА с диагноза „Контузия на главата и лицето. Мозъчно сътресение.“ В снетата анамнеза е посочено, че пациентът няма ясен спомен за инцидента, оплаква се от главоболие, дразнене от светлина, болка в областта на носа, гадене. Издаден му е болничен лист № Е. за 23 дни временна нетрудоспособност. Приложени са и болнични листове за временна нетрудоспособност № Е. и Е. от МДЦ „Медива“ ООД и двата за по 30 дни с посочена диагноза „Мозъчно сътресение“.

На основание чл. 238, ал. 3 от ЗМВР било издадено медицинско удостоверение № 215/5 от Медицински институт – МВР – Централна експертна лекарска комисия (ЦЕЛК), което приело, че контузията на главата на жалбоподателя е причинила лекостепенно мозъчно сътресение, без субективни и обективни данни от преки свидетели и медицински персонал за пълна загуба на съзнание в момента на травмата, а е предизвикало само лекостепенно кратковременно нарушение на съзнанието по-късно, с изява на общомозъчна симптоматика – преходно интермитентно главоболие с нестабилност, с еднократен пристъп на гадене и повръщане в деня на травмата, без огнища на неврологична симптоматика, което е довело до разстройство на здравето, извън случаите на чл. 128 и чл. 129 от НК, което съответства на квалификацията за лека телесна повреда по чл. 130, ал. 1 от НК.

Медицинското удостоверение било оспорено от К. директно пред АССГ, като било образувано адм.дело № 1494/2024 г., като с протоколно определение № 7413/30.05.2024 г. съдът прекратил делото и изпратил административната преписка на НЕЛК по компетентност.

С оспореното в настоящото производство решение изх. № I 6396/16.05.2025 г. на НЕЛК, специализиран състав по нервни, вътрешни, УНГ и С. болести, е квалифицирал уврежданията на К. като причиняващи временно разстройство на здравето, неопасно за живота - лека телесна повреда. В решението е посочено, че липсват медицински документи, обективизиращи

проследяване състоянието на пострадалия до края на оздравителния процес – неврологичен статус след мозъчното сътресение, вкл. отразени с медицински документи основания за издадените болнични листове за временна неработоспособност. Посочва се, че от документираните сведения на свидетелите на злополуката, пострадалият не е загубил съзнание непосредствено след удара от керемидата в областта на главата, а напротив – споделил е, че се чувства добре и е продължил да изпълнява служебните си задължения. Не е документирано загуба на съзнание от медицински персонал. Цитирано е постановление № 3/1979 г. на Пленум на ВС, в което е записано, че леките мозъчни сътресения, като зашеметяване, дезориентиране, малки смущения в сърдечната дейност и други подобни, които не довеждат до пълно безсъзнание, не съставляват средна телесна повреда по смисъла на закона.

В съдебно производство са разпитани свидетелите С. С., В. М. и Е. Й. – колеги на жалбоподателя, които са станали очевидци на претърпяната от него злополука. И тримата заявяват, че минути след като бил ударен с парче от керемидата, К. се свлякъл на земята и бил в безсъзнание – не отговарял на повиквания, бил отпуснат, със затворени очи, като това състояние продължило около 5 минути. След като го наплискали с вода, се свестил, но бил неадекватен, говорел несвързано и повърнал.

По делото е изслушана и приета съдебно-медицинска експертиза. Вещото лице е направило извод, че няма категорични данни за изпадане на К. в безсъзнателно състояние – пълна загуба на съзнание, а по-скоро се в показанията на свидетелите се съобщава за „колабиране“ на пострадалия, известен период след получаване на травмата на главата. В заключението си вещото лице посочва, че с оглед всички медицински данни, както и разпитите на свидетелите, причиненото на пострадалия К. мозъчно сътресение не се е съпровождало с изпадане в състояние на пълна загуба на съзнанието (комоционна кома), а е предизвикало само степенно нарушение на съзнанието, с изява по-късно на общомозъчна симптоматика (преходни интермитентни главоболие, гадене и повръщане), без огнищна неврологична симптоматика. Това мозъчно сътресение не представлява временна опасност за живота на К., т.е. характеризира се като телесна повреда, реализираща медико-биологичния признак временно разстройство на здравето, неопасно за живота по см. на чл. 130, ал. 1 от НК.

При така установените факти, настоящия съдебен състав на АССГ, като извърши цялостна проверка за законосъобразността на оспорения индивидуален административен акт на всички основания по чл. 146 от АПК, по реда на чл. 168, ал. 1 от АПК, достигна до следните правни изводи:

Жалбата е допустима, като подадена срещу годен за оспорване административен акт, от лице с правен интерес от оспорването му, доколкото процесното решение засяга негов законен интерес да получи обезщетение по чл. 238, ал. 1 от ЗМВР. За спазен съдът приема и преклузивния 14-дневен срок за подаване на жалба при наличието на данни по известие за доставяне за дата на съобщаване на ЕР на НЕЛК на жалбоподателя на 21.05.2025 г. и за подаване на жалбата на 29.05.2025 г.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Разпоредбата на чл. 238, ал. 1 от ЗМВР предвижда, че на служителите в МВР, претърпели телесна повреда при или по повод изпълнение на служебните си задължения, се заплаща обезщетение в размер на 10 месечни възнаграждения при тежка телесна повреда и 6 месечни възнаграждения при средна телесна повреда. Според чл. 238, ал. 3 от ЗМВР видът на причинената телесна повреда се определя от Централната експертна лекарска комисия /ЦЕЛК/, а обстоятелствата, при които е причинена или при които държавният служител е загинал, се удостоверяват от прекия ръководител. Съгласно чл. 99, ал. 2 от Правилника за устройството и дейността на

Министерството на вътрешните работи, ЦЕЛК е орган на медицинската експертиза за служителите на МВР със статут на териториална експертна лекарска комисия /ТЕЛК/ по смисъла на чл. 103 от Закона за здравето. По силата на чл. 112, ал. 1, т. 3 от Закона за здравето обжалванията и възраженията на заинтересованите лица срещу решенията на ТЕЛК се правят пред НЕЛК. Аналогичен е и текстът на чл. 63, ал. 1, т. 3 от Правилника за устройството и организацията на работа на органите на медицинската експертиза и на регионалните картотеки на медицинските експертизи /ПУОРОМЕРКМЕ/. Решенията на НЕЛК, от своя страна, се подчиняват на режима на обжалване, въведен с чл. 112, ал. 1, т. 4 от Закона за здравето, а именно пред административния съд, в чийто район се намира постоянният или настоящият адрес на жалбоподателя по реда на АПК. В този смисъл е и разпоредбата на чл. 63, ал. 1, т. 4 от ПУОРОМЕРКМЕ.

В настоящия случай процесното решение е постановено от компетентен орган – НЕЛК, специализиран състав по нервни, вътрешни, УНГ и С. болести, определен съобразно водещата диагноза, в съответствие с разпоредбата на чл. 49, ал. 1 от ПУОРОМЕРКМЕ. Спазено е изискването по чл. 18, ал. 3 от ПУОРОМЕРКМЕ в специализирания състав да бъдат включени не по-малко от трима лекари, един от които е председател на състава. Предвид това съдът приема, че оспореният акт е издаден от компетентен орган в пределите на предоставената му власт.

Решението е постановено по документи на основание чл. 43, т. 1 от ПУОРОМЕРКМЕ, поради което не е задължително извършване на преглед на лицето, тъй като НЕЛК проверява правилността на констатациите на ЦЕЛК към предходен момент – този на постановяване на обжалваното решение. Сведенията за фактите от значение за преценка на телесната повреда на освидетелствания се съдържат в наличната медицинска документация, въз основа на която ЦЕЛК е постановила акта си.

Спазена е установената форма от чл. 59 АПК, доколкото Законът за здравето и чл. 49 от ПУОРОМЕРКМЕ не съдържат специални изисквания в тази насока. Издаденото експертно решение е в писмена форма и съдържа изискуемите реквизити. Мотивирано е в достатъчна степен, за да бъде установена волята на органа. При постановяването му съдът намира, че не са допуснати нарушения на административнопроизводствените правила, които да бъдат квалифицирани като съществени и да водят до отмяната му само на това основание.

По съответствие на решението с материалния закон:

По делото не се спори относно обстоятелствата, при които е настъпило травматичното увреждане, както и относно неговото естество – мозъчно сътресение. Спорът, предвид фактите по делото е, дали съобразно претърпяното увреждане на пострадалия е приложима разпоредбата на чл. 130 от НК, и е налице лека телесна повреда, реализиращи медико-биологичния признак „временно разстройство на здравето, неопасно за живота” или е налице средна телесна повреда по чл. 129, ал. 2 от НК, реализираща медико-биологичния признак „разстройство на здравето, временно опасно за живота”.

Тук следва да се отчете тълкуването в Постановление № 3 от 27.IX.1979 г. на Пленума на Върховния съд на НРБ, задължително за съдилищата.

На първо място, съгласно това постановление, не са средни телесни повреди само онези телесни увреждания, които са „кратковременни”. В процесния случай, не може да се говори за „кратковременно” разстройство на здравето, дори и само разглеждано с оглед периода на лечение, който е провело лицето. По повод на травмата и наложилото се във връзка с нея лечение на жалбоподателя са били издадени болнични листове за общо 83 дни временна неработоспособност. Тези болнични листове не са били оспорени, а ако работодателят е имал съмнение относно истинността на здравословното състояние на своя служител, е следвало да

направи именно това. Доколкото същите не са оспорени и представляват влезли в сила административни актове, съдът приема, че работодателят не е имал съмнения относно състоянието на лицето.

На второ място, съгласно т.13 от соченото по-горе Постановление № 3 от 27.IX.1979 г. на Пленума на Върховния съд на НРБ е посочено, че „разстройството на здравето, временно опасно за живота, представлява такова болестно състояние, при което чрез увреждане на различни части на организма се поражда опасност за живота на увредения”, и в тази връзка пленумът приема, че „сътресението на мозъка представлява разстройство на здравето, временно опасно за живота, ако е довело до изпадане в състояние на безсъзнание, макар и за кратко време”, а само „леките мозъчни сътресения, като зашеметяване, дезориентиране, малки смущения в сърдечната дейност и други подобни, които не довеждат до пълно безсъзнание, не съставляват средна телесна повреда”.

В тази връзка, съдът счита, че административният орган необосновано е приел, че няма обективни данни за загуба на съзнанието. Следва да се посочи, че в повечето случаи свидетелските показания са единственият източник на информация, от който може да се направи извод за изпадане на лицето в безсъзнание, тъй като до пристигането на медицински екип и при постъпване на пострадалия в болнично заведение, най-острата проява на мозъчното сътресение (изпадането в безсъзнателно състояние) е отшумяла.

Настоящият състав не кредитира заключението на съдебно-медицинската експертиза, в което се посочва, че от анализа на разпитите по делото, няма категорични данни за изпадане на жалбоподателя в безсъзнателно състояние (комоционна кома). Напротив, в показанията си свидетелят С. посочва: „Той започна да повръща, да губи съзнание и припадна. Със затворени очи беше и не реагираше. Около 5-6 минути беше в безсъзнание“. Свидателят М. заявява: „...видях, че той се свлича надолу на стълбите на кооперацията...Аз отидох при него, хванах му главата и почнах да го викам по име....тялото му беше отпуснато. Беше със затворени очи и не отговаряше на повикване...това му състояние мисля, че продължи повече от 10 минути.“ Съдът счита, че не може да пренебрегне свидетелските показания дадени под клетва, само защото са дадени от лица, без медицинско образование. Съдът приема, че показанията са последователни и непротиворечиви, като отговарят и на приложените по делото докладни записки за процесния случай. От разпитите на свидетелите по категоричен начин може да се направи заключението, че вследствие на удара по главата жалбоподателят е изпаднал в безсъзнателно състояние (комоционна кома). Състоянието на жалбоподателя след претърпения удар отговаря на белезите, характерни за това състояние: „При комозионната кома лицето на болния е бледо... установява се мускулна хипотония, сухожилна арефлексия..., гадене и повръщане. След възвръщане на съзнанието може да се открие ретроградна амнезия. При комозиото пострадалите се оплакват от главоболие, световъртеж, шум в учите, отпадналост.“(из „Телесните повреди по Наказателния кодекс на Република България, Медико-биологична характеристика, съдебно-медицинска експертиза. Автор проф. д-р С. Р., изд. С., 1999 г.) В приложената по делото епикриза от клиниката по неврохирургия на ВМА, в снетата анамнеза се посочва, че пациентът няма ясен спомен за инцидента, оплаква се от главоболие, дразнене от светлина, гадене и съобщава, че е повърнал двукратно.

Следва да се посочи, че в оспореното решение на НЕЛК не са изложени мотиви, защо административният орган приема, че е налице лека телесна повреда по чл. 130 от НК, а единствено са изключени предпоставките по чл. 129 ал. 2 от НК за средна телесна повреда. Административният орган не е събрал доказателства относно това, причиненото увреждане на жалбоподателя, без значение, дали представлява мозъчно

сътресение или не, дали представлява трайно, постоянно такова във връзка с понятието за постоянно разстройство на здравето, а именно такова, което е довело до неработоспособност за повече от 30 дни.

Предвид изложеното, като е приел, че травматичното увреждане на оспорващия съответства на лека телесна повреда по смисъла на чл. 130 НК, ответникът е приложил неправилно материалния закон и е постановил акта си в несъответствие с целта на закона – правилно определяне на претърпените от жалбоподателя телесни увреждания, с оглед правилно приложение на последиците от това увреждане, което е основание за отмяна на решението на НЕЛК. Преписката следва да бъде върната на ответника за определяне на вида на настъпилата телесна повреда, съобразно дадените в мотивите на настоящото решение указания по тълкуване и прилагане на закона, тъй като този въпрос не е предоставен в правомощията на съда.

Предвид изхода на спора и на основание чл. 143 АПК на жалбоподателя се дължат сторените разноски, които са своевременно поискани и възлизат в размер на 1500 лв. заплатен в брой адвокатски хонорар, съгласно договор за правна защита и съдействие (л. 12), държавна такса в размер на 10 лв., 400 лева депозит за вещо лице и 60 лева депозит за призоваване на свидетели, всичко в размер на 1970 лева.

Воден от горното и на основание чл. 172, ал.2 и чл. 173, ал.2 АПК, съдът

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ решение изх. № I 6396/16.05.2025 г. на Национална експертна лекарска комисия, специализиран състав по нервни, вътрешни, УНГ и С. болести, с което уврежданията на Б. Х. К. от преживяната от него трудова злополука на 20.07.2022 г. са квалифицирани като такива, причиняващи му временно разстройство на здравето, неопасно за живота, съобразно чл. 130 от НК.

ВРЪЩА преписката на НЕЛК, специализиран състав по нервни, вътрешни, УНГ и С. болести, за ново произнасяне, съобразно задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, дадени в мотивите на настоящото решение.

ОСЪЖДА Националната експертна лекарска комисия да заплати на Б. Х. К. сумата в размер на 1970 /хиляда деветстотин и седемдесет/ лева разноски по делото.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба, в 14-дневен срок от съобщението му пред Върховния административен съд.

СЪДИЯ: